Stavba je živý organismus, říká asistent stavbyvedoucího Matěj Nechvátal

Matěj Nechvátal pracuje u GJW Praha dva roky, za které firmu i spolupracovníky dobře poznal. Pochází z rodiny elektrikářů a chtěl dělat architekta. Nebýt chyby ve formuláři, byl by nyní místo v GJW v Dánsku. Povídali jsme si nejen o pracovních povinnostech, ale i o relaxaci nebo umělé inteligenci.

Jak jste se dostal ke stavařině, byla v rodině? Vystudoval jste nějakou stavební školu?

Je to docela vtipné, protože moje rodina je plná elektrikářů. Děda, se kterým jsem vyrůstal, i bratr, všichni studovali elektriku. Já jsem v tomhle černá ovce rodiny, elektrika jde úplně mimo mě. Mě vždycky fascinovala stavařina. Líbila se mi myšlenka něco postavit, nechat za sebou kus hmatatelné práce a nesedět jen u papírů. Už od dětství jsem chtěl stavět baráky, takže jsem vystudoval pozemní stavitelství.

Původně jsem chtěl na architekturu, ale ve čtvrťáku jsem si uvědomil, že v dnešní době to pro mě není ta nejlepší cesta, a plán se rozpadl. S kamarádem jsme pak chtěli zkusit studium v Dánsku. Bylo to takové štěstí v neštěstí, protože se mi špatně odeslal soubor s přihláškou, už to nešlo doplnit a mě nevzali. Kamarád odjel, já zůstal tady. Nakonec jsem zvolil geodézii na ČVUT v Praze, protože mě při brigádách začala bavit práce venku. Zjistil jsem, že rád trávím čas v terénu.

Na vysoké jsem byl ale jen dva roky – rok v Brně a rok na ČVUT. V geodézii je sice titul inženýra potřeba kvůli kulatému razítku a zodpovědnosti, ale u stavbyvedoucího vám stačí maturita a autorizace pomocí praxe. Před zkouškovým jsem si založil profil na pracovním portálu a během týdne oběhal čtyři pohovory. Nabídka byla široká, od asistenta stavbyvedoucího po projektové kanceláře. Zvolil jsem GJW, protože jsem tu viděl nejlepší prostor pro kariérní růst až k pozici hlavního stavbyvedoucího. Je to moje první práce na plný úvazek po škole. Myslím, že to nebyla špatná volba. Ze školy jsem utekl do GJW Praha.

Nechcete si ještě dodělat nějakou vysokou školu?

Zvažoval jsem to, líbilo by se mi mít něco před jménem. Možná bych zkusil nějakou snazší školu dálkově, abych měl aspoň bakaláře, ale to je spíš plán do budoucna, zatím na to nespěchám.

K těm elektrikářům. Dá se říct, že elektrice rozumíte, když jste v tom žil?

Vůbec ne, v elektrice jsem úplný amatér. Asi jsem se pro to nenarodil, prostě se to ke mně nedostalo. I když je to ke stavařině blízko.

Co je potřeba umět, aby se člověk věnoval stavebnictví? Jaké jsou přijímací zkoušky?

Zkoušky byly myslím z matematiky a češtiny. Matematika byla vždycky moje silná stránka, už od dvanácti let jsem věděl, že chci jít tímhle směrem, a chtěl jsem tu matiku nějak využít. Hodně lidí si myslí, že je to jen o technice a počítání, ale postupem času zjišťuji, že je to hlavně psychologická práce. Je to o komunikaci s lidmi a o logickém přemýšlení v reálném čase. Musíte umět vydat správný povel ve správný moment.

Učili vás něco z psychologie nebo komunikace na střední škole? A jaký byl vůbec váš nejoblíbenější předmět?

Na střední to bylo čistě technické, jako kreslení a projektování. Mým nejoblíbenějším předmětem bylo právě odborné a technické kreslení. Matiku jsem měl taky hrozně rád, dokud nepřišel covid a distanční výuka. Tehdy můj zájem opadl a ze samých jedniček se staly trojky. Naopak nejméně oblíbený předmět byla čeština, hlavně ta literární část se spisovateli.

Jak dlouho jste u GJW a jaká je náplň vaší práce?

V březnu to byly dva roky. Na stavbě jsem pravou rukou stavbyvedoucího. Pomáhám s realizací, koordinací lidí i s papírováním a fakturací. Před zahájením stavby je nejdůležitější zajistit vytyčení kabelových tras, aby se nic nepřekoplo. V České Třebové, kde teď působím, máme všechno digitálně v mobilu, takže hned vidím, kde co vede. Zařizuji ale i banality jako toalety nebo ostrahu a bezpečnost. V GJW je ještě pozice stavbyvedoucí a hlavní stavbyvedoucí. Stavbyvedoucí má většinou na starosti realizaci a je na stavbě, kdežto hlavní stavbyvedoucí dělá papíry, objednává faktury a podobně. Ten je také hlava stavby. Já kolísám mezi oběma.

Dělníci dostávají instrukce od vás nebo od mistra?

Většinou přes mistra, který je šéfem party. Ale když máme subdodávku nebo výpomoc bez vlastního mistra, tak tam jdu já a dělám jim takového rádoby mistra. Důležité je mít v hlavě všechny informace o kabelech a postupech a být připraven odpovědět na otázky. Lidé z GJW vědí, co mají dělat, mají kvalitní mistry a nepotřebují moc mé asistence.

pokračování rozhovoru na str. 2

Baví vás více práce na stavbě, nebo v kanceláři?

Co se týče místa práce, hodně záleží na počasí. V zimě a dešti se nikomu ven nechce, ale někdy je to prostě potřeba. Když je hezky, je lepší být venku než sedět v kanclu. Nejlepší je ten balanc, který moje pozice nabízí, čili práce není monotónní.

Zmínil jste Českou Třebovou. Co tam GJW Praha letos dělá?

Modernizujeme části uzlu, je to jedna z největších stanic u nás. Je to stavba na několik let. Letos tam máme čtyři stavební objekty, hlavně úseky kolejí a výhybky. Nyní jsme dělali na odbočce Les z České Třebové na Třebovice, kde se měnila výhybka. Bylo to náročné, protože tam pracovala spousta firem na malém prostoru.

Co vás tam ještě letos čeká?

Čeká nás další stavební objekt, kde budeme trhat výhybku a kus koleje. Zároveň nás čeká další úsek z Třebovic. Budeme mít i dvou až tříměsíční pauzu. Budou tam týmy ze závodu Praha i Hradce Králové. Počítáme s veškerou technikou od kolejového jeřábu Kirow přes podbíječky až po sypání štěrku. Loni se tam především trhaly koleje a probíhala příprava, tento rok tam začaly ostré realizační práce.

Jak dlouho vlastně trvá taková výměna výhybky? A kolik lidí je na to potřeba?

Kdyby šlo čistě jen o vytrhání výhybky a zřízení svršku, je to záležitost na pár dní. Ale museli jsme čekat na spodek, který dělala jiná firma. V Třebové byly týmy se dvěma mistry, jeden stavbyvedoucí a technika. Na odbočce Les jsme pokládali moderní jednoduchou výhybku s poměrem 1:14.

Nevyužíváte v České Třebové náš nově renovovaný vagón s možností přespání?

Zrovna nedávno tam byl s jeřábem Kirow. Jestli ho někdo využívá, to nevím, já osobně jsem ho ještě nevyužil.

Která fáze stavby je nejobtížnější?

Chlapi mě naučili říkat, že stavba je živý organismus. Všechno se může plánovat dopředu, ale něco se prostě stane a my to neovlivníme. Nejdůležitější je plánování, když je stavba pořádně naplánována, tak to průběh stavby usnadní.

Máte za ty dva roky nějakou stavbu, na kterou rád vzpomínáte?

Určitě Branický most, Most inteligence. Byla to moje první stavba v GJW, byla atypická a skvěle mě tam zaučil hlavní stavbyvedoucí Ing. Dávid Betínsky. Za to jsem mu vděčný, je to skvělý člověk. Vždycky, když jedu kolem s přítelkyní, ukazuju jí, že na tomhle jsem spolupracoval.

Oblíbená otázka. Jste fanouškem železnice, máte ji jako hobby?

To ne. Rodiče sice měli obří modelové kolejiště, když jsem byl malý, ale pro mě je to spíš o té stavařině obecně. Železnici nemám jako koníček. Nejsem ten typ, co by stál u trati s foťákem. Když se na Branickém mostě dělaly zátěžové testy, tak tam přijela stará lokomotiva. Tu jsem si vyfotografoval, ale jinak ne.

Jak se proměnilo české stavebnictví za dobu, co v oboru pracujete? Případně je něco jinak, než vám říkali ve škole?

Jedna ze změn je, že dochází k rozsáhlé digitalizaci. I ve škole jsme se učili psát stavební deníky na papír, nyní už jsou digitálně. Mnoho papírů je digitálně, máme specializovaný software, kde jsou všechny možné stavební dokumenty digitálně.

A co umělá inteligence? Využíváte ji nějak?

Zatím v našem oboru potřebuje hodně zabrat. Zkoušel jsem ChatGPT, aby mi ulehčil práci, ale výsledek jsem musel stejně opravovat. Věřím ale, že za několik let nás stroje v hodně ohledech nahradí, ale lidská ruka bude u stavařiny potřeba vždycky.

Mluví se o nedostatku pracovních sil, případně i materiálu. Pozorujete to?

Materiál občas chybí kvůli chybám v logistice nebo v dopravě, ale největší problém jsou lidi. Už na střední nám říkali, že stavařů je málo. Mladí se raději vidí u počítačů a na stavařinu koukají jako na něco podřadného. Přitom práce venku je skvělá, zábavná a není to jen o krumpáči v ruce. Tato práce je o komunikaci, koordinaci a spolupráci.

Máte v týmu hodně cizinců? Jak se s nimi domlouváte?

U nás v GJW Praha jsou hlavně Češi a Slováci, pak Ukrajinci, se kterými se domluvíte česky úplně v pohodě a jsou to slušní lidé.
V Třebové jsem ale potkal i firmu s Filipínci, s nimi jsme mluvili anglicky. Nesetkal jsem se s nikým, s kým bych se nedomluvil.

Na závěr moje další oblíbená otázka. Jak relaxujete? Stavíte dům?

To je můj celoživotní sen. Navrhnout si a postavit vlastní dům, kde budu přesně vědět, proč a co kde je. Doufám, že se k tomu dostanu. A na tu elektřinu si pozvu rodinu. Jinak miluju motorky, mám Kawasaki ER-6f a teď nově vysněný Triumph Daytona 675. Je to supersport s úžasným zvukem tříválce. Taky se věnuju posilování a modelářství. Místo vláčků se ale jedná o postavičky ze světa Warhammer. Dva naprosto odlišný koníčky, ale oba skvělý na relax a vyčištění hlavy.